

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Κείμενο 1

- Άννα: Είναι ό,τι χρειαζόμουνα! Ένα καφεενεδάκι με θέα αυτά τα επιβλητικά τζαμιά και τους μιναρέδες.
- Μάρκος: Κρίμα που δεν τα είδες από μέσα.
- Άννα: Μετά χαράς θα τα έβλεπα, αλλά οι γυναίκες και οι άντρες δεν **μοιράζονται** πάντα τους ίδιους χώρους στην Αίγυπτο.
- Γιάννης: Αυτό το παρατήρησα και στο μετρό στο Κάιρο. Παρά τριχά να πληρώσουμε πρόστιμο, επειδή μπήκαμε σε βαγόνι που **προοριζόταν** αποκλειστικά για γυναίκες.
Τέλος πάντων! Κάθε τόπος έχει τις συνήθειές του και οφείλουμε να τις σεβόμαστε.
- Άννα: Ως προς αυτό δεν έχεις άδικο. Οι γυναίκες πάντως στην Αίγυπτο κέρδισαν το δικαίωμα ψήφου το 1956, ενώ ένας νόμος το 2000 τους έδωσε το δικαίωμα να ζητούν κι αυτές διαζύγιο. Τι **σκεφτέσαι** Μάρκο;
- Μάρκος: Τίποτα, χαλαρώνω. Αυτή η πόλη με γοήτευσε από την πρώτη στιγμή! Τα δυο τεράστια λιμάνια της -όπου μπορείς να περπατάς για ώρες- η κίνηση στους δρόμους, τα ατέλειωτα παζάρια, οι πλανόδιοι πωλητές που διαλαλούν τα εμπορεύματά τους, οι μυρωδιές των μπαχαρικών...
- Γιάννης: Στα υπέρ της πόλης είναι και οι άνθρωποι. Μας κοιτάνε στα μάτια, είναι χαμογελαστοί, αυθόρμητοι και φιλικοί. Μ' αρέσει ακόμα που είναι καλοφαγάδες.

- Μάρκος: Και λίγο φωνακλάδες και πολύ υπναράδες... Αλλά δεν εκνευρίζονται εύκολα. Δείτε ότι κυκλοφορούν όλοι -οχήματα και πεζοί- χωρίς να υπολογίζουν διαγραμμίσεις και σηματοδότες, λες και το γλεντάνε!
- Άννα: Παρ' όλα αυτά, **αγχώνομαι** κάθε φορά που διασχίζουμε έναν δρόμο. Αν και βρήκα το κόλπο! **Γαντζώνεσαι** από το μανίκι κάποιου ντόπιου, που είναι περισσότερο εξασκημένος, και... περνάς!
- Γιάννης: Παιδιά ακούστε! Ο οδηγός λέει ότι στη δεκαετία του '50 οι Έλληνες έφταναν τους 250.000. Με την εθνικοποίηση όμως της Αιγύπτου, ο Νάσερ έδωσε, μαζί με τον βασιλιά Φαρούκ, και τους ξένους. Από τότε, μετά βίας οι Έλληνες φτάνουν τους 800.
- Μάρκος: Έμεινε βέβαια η τεράστια ελληνική επιγραφή στην είσοδο της πόλης που γράφει «Αλεξάνδρεια», διάφορες άλλες επιγραφές σε κτήρια, μερικές εκκλησίες καθώς και το μουσείο Καβάφη. Παρεμπιπτόντως, σας θυμίζω ότι θα το επισκεφτούμε το απόγευμα.
- Άννα: Σύμφωνα. Αλλά, καταρχήν, πρέπει να ανακτήσουμε δυνάμεις. Προτείνω τσάι, πίτα αραβική και φαλάφελ.

Λεξιλόγιο κειμένου 1

- επιβλητικά: επίθετο, γένους ουδεντέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (επιβλητικός,-ή,-ό)
- μετά χαράς: έκφραση
- παρά τριχα: έκφραση
- πρόστιμο: ουσιαστικό, γένους ουδεντέρου, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το πρόστιμο)
- προοριζόταν: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου παρατατικού, έγκλισης οριστικής, μεσοπαθητικής φωνής (προορίζομαι)
- αποκλειστικά: τροπικό επίρρημα
- τέλος πάντων: έκφραση
- ως προς αυτό: προθετικό σύνολο που δηλώνει αναφορά
- δικαίωμα: ουσιαστικό, γένους ουδεντέρου, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής, (το δικαίωμα)
- ψήφου: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η ψήφος)
- πλανόδιοι: επίθετο, γένους, αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (πλανόδιος,-α-ο)
- διαλαλούν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (διαλαλώ)
- αυθόρμητοι: επίθετο, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (αυθόρμητος, -η-ο)

- οχήματα: ουσιαστικό, γένους ουδεντέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (το όχημα)
- διαγραμμίσεις: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η διαγράμμιση)
- σηματοδότες: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ο σηματοδότης)
- γαντζώνεσαι: ρήμα, β' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, έγκλισης οριστικής, μεσοπαθητικής φωνής (γαντζώνομαι)
- εθνικοποίηση: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η εθνικοποίηση)
- μετά βίας: έκφραση
- παρεμπιπτόντως: τροπικό επίρρημα
- καταρχήν: χρονικό επίρρημα
- ανακτήσουμε: ρήμα, α' πληθυντικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης υποτακτικής, ενεργητικής φωνής (ανακτώ)

Επεξεργασία κειμένου 1

Σωστό ή Λάθος;

1. Η Άννα δεν μπήκε στα τζαμιά, γιατί ήταν κουρασμένη.
2. Στην Αίγυπτο υπάρχουν βαγόνια στο μετρό που είναι αποκλειστικά για άντρες.
3. Οι γυναίκες στην Αίγυπτο ψήφισαν για πρώτη φορά το 2000.
4. Ο Μάρκος δεν χρειάστηκε πολύ χρόνο για να παρασυρθεί από τη γοητεία της Αλεξάνδρειας.
5. Στους δρόμους της Αλεξάνδρειας επικρατεί κυκλοφοριακό χάος.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 1**Επίλεξε το σωστό.**

1. Είναι πολύ ευέξαπτος. ..... να τσακωθούμε για το τίποτα!
α. Παρά τρίχα   β. Μετά χαράς   γ. Μετά βίας
2. Το σπίτι ..... για κατεδάφιση.
α. μοιράζεται   β. γαντζώνεται   γ. προορίζεται
3. Δεν είναι ..... . Ποτέ δεν ενεργεί παρορμητικά.
α. φωνακλάς   β. αυθόρμητος   γ. επιβλητικός
4. Μιλούσαμε για κάποιο άσχετο θέμα και ..... αναφέρθηκε και στην προσωπική του περίπτωση.
α. παρεμπιπτόντως   β. καταρχήν   γ. παρά τρίχα
5. Πρέπει να ..... το χαμένο κύρος μας.
α. προτείνουμε   β. διώξουμε   γ. ανακτήσουμε

Κείμενο 2

(Ο Γιάννης δεν **αποχωρίζεται** ούτε λεπτό τον ταξιδιωτικό οδηγό του. Εκεί, βρίσκει πληροφορίες για τον Αλεξανδρινό ποιητή Κ. Καβάφη και τις διαβάξει μεγαλόφωνα στην Άννα και το Μάρκο).

Η Αλεξάνδρεια είναι η πόλη όπου γεννιέται, το 1863, και ζει ο Κωνσταντίνος Καβάφης. Το σπίτι του **βρίσκεται** ανάμεσα στο ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο, το Ελληνικό Νοσοκομείο και τους οίκους ανοχής της πόλης, που ο ποιητής **χαρακτηρίζει** σαν «ο Ναός της Ψυχής», «ο Ναός του Σώματος» και «ο Ναός της Σαρκός». Τον Ιούνιο του 1933 η εγχείρηση που **κάνει** στο λαιμό **πετυχαίνει**, όμως η φωνή του **χάνεται** ολοκληρωτικά.

Άρρωστος, στο κρεβάτι, **δουλεύει** το τελευταίο του ποίημα «Είς τα περίχωρα της Αντιοχείας», ώσπου στις 29 Απριλίου **αφήνει** την τελευταία του πνοή στο Ελληνικό Νοσοκομείο σε ηλικία 70 ετών. Το απόγευμα της ίδιας μέρας τον **θάβουν** στο οικογενειακό παρεκκλήσι του Ελληνικού Νεκροταφείου της πόλης.

Σήμερα η Αλεξάνδρεια εξακολουθεί να μιλά για τον Καβάφη. Στους δρόμους, τα νεοκλασικά, τα μαγαζιά, τα παζάρια, την παραλία, η σκιά του Αλεξανδρινού **γυροφέρνει** κάθε περαστικό, ψιθυρίζοντάς του:

« (...) Διαβάτη αν είσαι Αλεξανδρεύς δεν θα επικρίνεις,
Ξέρεις την ορμή του βίου μας.
Τι θέρμη έχει. Τι ηδονή υπέρτατη.» (Ίαση τάφος)

Στο σπίτι του, στην οδό Λίπσιους 10, μια αναμνηστική πλάκα που τοποθετήθηκε το 1948 από το πνευματικό κέντρο της Αλεξάνδρειας, θυμίζει σε όλους ποιος έμνε εδώ, βλέποντας απ' το μπαλκόνι... «ολίγη αγαπημένη πολιτεία...».

Βλέπετε τα ρήματα του κειμένου που είναι πιο έντονα;

Σε ποιο χρόνο από τους παρακάτω βρίσκονται;

α. σε παρατατικό

β. σε ενεστώτα

γ. σε ιστορικό ενεστώτα

Λεξιλόγιο κειμένου 2

- αποχωρίζεται: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, έγκλισης οριστικής, μεσοπαθητικής φωνής (αποχωρίζομαι)
- θάβουν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (θάβω)
- γυροφέρνει: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (γυροφέρνω)
- θα επικρίνεις: ρήμα, β' ενικού προσώπου, χρόνου απλού μέλλοντα, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (επικρίνω)

- θέρμη: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η θέρμη)
- υπέρτατη: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (υπέρτατος-η-ο)

Επεξεργασία κειμένου 2

Σωστό ή Λάθος;

1. «Ο Ναός του Σώματος»: Έτσι αποκαλούσε ο ποιητής το Ελληνικό Νοσοκομείο της Αλεξάνδρειας.
2. Ο Καβάφης εγχειρίστηκε το 1933 και πέθανε ένα χρόνο αργότερα.
3. Ο Καβάφης βρίσκεται θαμμένος στην Αλεξάνδρεια.
4. Ο Καβάφης, αν και άρρωστος, δεν σταματά τη συγγραφή.
5. Σήμερα στην Αλεξάνδρεια κανείς δεν γνωρίζει τον Αλεξανδρινό ποιητή.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 2

Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις της παρένθεσης στο σωστό τύπο.

(γυροφέρνω, επικρίνω, υπέρτατος, αποχωρίζομαι, θάβω)

1. Η ελευθερία θεωρείται ..... αγαθό.
2. Αυτός δεν παθαίνει τίποτα. Θα μας ..... όλους.
3. Η ταινία ..... έντονα από την Εκκλησία ως αντιχριστιανική.
4. Μέρες τώρα το ..... στο μυαλό μου.
5. Διαβάζει συνέχεια. Δεν ..... ποτέ τα βιβλία του.

Κείμενο 3 - Πολιτισμός

Η Αλεξάνδρεια **συνδέεται** στενά με τον Ελληνισμό. Στην νεότερη εποχή, πολλοί Έλληνες έμποροι ανέπτυξαν τις δραστηριότητές τους στην Αλεξάνδρεια. Περισσότεροι ακόμα έφτασαν μεταξύ 1825-1827, αιχμαλωτισμένοι από τα στρατεύματα του Ιμπραήμ.

Η βαριά κληρονομιά του Κωνσταντίνου Καβάφη, η ιδιαίτερη ατμόσφαιρα πολυπολιτισμικής σύνθεσης που κυριαρχούσε στην πόλη και η πνευματική άμιλλα μεταξύ των μελών της παροικίας ίσως εξηγούν τη «βιομηχανία» παραγωγής τόσο σπουδαίων προσώπων στα γράμματα και τις τέχνες.

Σχετικά με τα μνημεία της πόλης, γνωρίζουμε ότι ο Φάρος της Αλεξάνδρειας αποτελούσε ένα από τα επτά θαύματα της αρχαιότητας.

Η Βιβλιοθήκη θεωρείται το δεύτερο θαύμα της Αλεξάνδρειας. **Βρίσκεται** κοντά στην τοποθεσία της αρχαίας, με θέα τη Μεσόγειο και το μεγαλύτερο μέρος της βρίσκεται κάτω από τη στάθμη της θάλασσας. Στεγάζει οκτώ εκατομμύρια τόμους. Καταλαμβάνει συνολική έκταση 40.000 τετραγωνικά μέτρα, έχει 13 ορόφους, διαθέτει 3.500 θέσεις για τους αναγνώστες ενώ το προσωπικό αριθμεί 578 άτομα. Χτίστηκε από την αιγυπτιακή κυβέρνηση σε συνεργασία με την UNESCO για να θυμίζει τη διασημότερη βιβλιοθήκη της παγκόσμιας ιστορίας, που ήταν πόλος έλξης σημαντικών προσωπικοτήτων, όπως ο μαθηματικός Ευκλείδης, ο αστρονόμος Αρίσταρχος, οι ποιητές Θεόκριτος και Καλλίμαχος, ο ζωγράφος Απελλής, αλλά και ο τόπος όπου μεταφράστηκαν για πρώτη φορά από τα εβραϊκά στα ελληνικά τα χειρόγραφα που σήμερα ονομάζουμε Παλαιά Διαθήκη.

Η βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας δημιουργήθηκε το 332 π.Χ. από το Δημήτριο τον Φαληρέα, μαθητή του Αριστοτέλη, για λογαριασμό των Πτολεμαίων και καταστράφηκε σύμφωνα με κάποιους από τον Ιούλιο Καίσαρα. Κατ' άλλους από το χαλίφη Ομάρ, τον 7ο αιώνα μ.Χ., όταν σύμφωνα με το μύθο διέθεσε τους 500.000 παπύρους για τη θέρμανση των δημοσίων λουτρών, θεωρώντας το Κοράνι τη μόνη αναγκαία πηγή γνώσης.

Επεξεργασία κειμένου 3

Σωστό ή Λάθος;

1. Οι Έλληνες στην Αλεξάνδρεια κυρίως ασχολούνταν με τη βιομηχανία.
2. Ο Ιμπραήμ έφερε πολλούς Έλληνες αιχμαλώτους τον 19^ο αιώνα στην Αίγυπτο.
3. Και οι δεκατρείς όροφοι της Βιβλιοθήκης έχουν θέα τη Μεσόγειο θάλασσα.
4. Στη Βιβλιοθήκη σύχναζαν οι ζωγράφοι Θεόκριτος και Καλλίμαχος.
5. Ο Δημήτριος ο Φαληρέας ήταν μαθητής του Αριστοτέλη.

ΜΕΡΟΣ Β΄**Γραμματική****1. Θεωρία****Α΄ συζυγία**

Στην **πρώτη συζυγία** ανήκουν τα ρήματα που τονίζονται στην παραλήγουσα στο πρώτο πρόσωπο της οριστικής του ενεργητικού ενεστώτα και στην προπαραλήγουσα στο πρώτο πρόσωπο της οριστικής του παθητικού ενεστώτα.

Στην πρώτη συζυγία ανήκουν τα περισσότερα ρήματα.

Σημασία-Χρήση Ενεστώτα

Ο ενεστώτας δηλώνει κάτι που κάνουμε τώρα ή κάτι που γίνεται πάντα. Γι' αυτό ανήκει στους εξακολουθητικούς χρόνους.

Χρησιμοποιούμε τον ενεστώτα:

- Στις διηγήσεις και τις περιγραφές στη θέση του παρατατικού ή του αορίστου, για να κάνουμε την αφήγηση πιο ζωντανή, πιο ζωντανή, πιο άμεση. Στην περίπτωση αυτή λέγεται **ιστορικός ενεστώτας**.
π.χ. Τότε, ανεβαίνω γρήγορα τη σκάλα και χτυπώ την πόρτα.
Ο Κ. Καβάφης γράφει ποιήματα ακόμα και μέσα στο νοσοκομείο!
- Για να δηλώσουμε έναρξη
π.χ. Ο πατέρας γερνάει.
- Για να δηλώσουμε βεβαιότητα.
π.χ. Το τρένο φεύγει σε πέντε λεπτά.

Παθητικός ενεστώτας Α' συζυγίας

Τα ρήματα που στην ενεργητική φωνή τελειώνουν σε **-ω**, στην παθητική τελειώνουν σε **-ομαι**.

δέν-ω	δέν-ομαι
δέν-ω	δέν-ομαι
δέν-εις	δέν-εσαι
δέν-ει	δέν-εται
δέν-ουμε	δέν-όμαστε
δέν-ετε	δέν-εστε
δέν-ουν	δέν-ονται

Αποθετικά ρήματα

Ορισμένα ρήματα δεν συναντιούνται στην ενεργητική φωνή. Τα ρήματα που συναντιούνται μόνο στην παθητική φωνή λέγονται αποθετικά (π.χ. γίνομαι, αισθάνομαι, έρχομαι, δέχομαι, εργάζομαι, εύχομαι, μεταχειρίζομαι, σέβομαι, συλλογίζομαι κλπ.). Κάποια από τα αποθετικά ρήματα έχουν κατάληξη σε **-άμαι**, όπως λυπάμαι, θυμάμαι, φοβάμαι, κοιμάμαι.

Επίθετα σε **-άς, -ού, -άδικο**

Τα επίθετα με καταλήξεις **-ας, -ού, -άδικο** είναι ανισοσύλλαβα και κλίνονται: το αρσενικό κατά το ουσιαστικό *ο ψωμάς* και το θηλυκό κατά το ουσιαστικό *η αλεπού*. Έτσι κλίνονται και τα: υπναράς, λογάς, φαγάς κλπ.

ο φαγάς
του φαγά
τον φαγά
φαγά

η φαγού
της φαγούς
την φαγού
φαγού

το φαγάδικο
του φαγάδικου
το φαγάδικο
φαγάδικο

2. Ασκήσεις

1. Συμπλήρωσε τα κενά με τη σωστή κατάληξη από την παρένθεση.

(ομαι, εσαι, εται, όμαστε, εστε, ονται)

- Τι κάνετε εκεί, παιδιά;
- Καθ..... . Γιατί ρωτάς;
- Ε, δεν υποφ..... . Οι γονείς σας χρειάζ..... βοήθεια! Δεν γίν..... όλα από δύο άτομα. Εργαζ..... σκληρά όλη μέρα κι εσείς το εκμεταλλεύ..... . Δεν είναι δίκαιο! Μπορεί να είστε παιδιά, αλλά έχετε και υποχρεώσεις.
- Καλά καλά. Τι κάθ..... και σκέφτ..... τώρα; Ερχ..... αμέσως!

2. Επίλεξε το σωστό.

1. Ευτυχώς ο οργανισμός του ..... θετικά στη θεραπεία.
α. εμφανίζεται   β. δέχεται   γ. ανταποκρίνεται
2. Γύρω από τον Ήλιο ..... εννιά πλανήτες.
α. περιφέρονται   β. ανταποκρίνονται   γ. υπολογίζονται
3. Τα πρώτα δόντια του ανθρώπου ..... κατά τον πρώτο χρόνο της ζωής του.
α. χρειάζονται   β. εμφανίζονται   γ. κουράζονται
4. Ξέρετε πώς ..... το εμβαδόν του παραλληλογράμμου;
α. υπολογίζεται   β. διακρίνεται   γ. ονομάζεται
5. Είναι χρήσιμο να γνωρίζετε πώς ..... η σοκολάτα.
α. παράγεται   β. επιστρέφεται   γ. κατάγεται

3. Συμπλήρωσε τον πίνακα.

διακρίνομαι					
	παράγεται				
		ανταποκρίνεται			
			περιφερόμαστε		
				υποφέρεστε	
					νοιάζονται

4. Γράψε στον ιστορικό ενεστώτα τα ρήματα της παρένθεσης.

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης ..... (γεννήθηκε) το 1863 στην Αλεξάνδρεια, όπου ..... (υπήρχε) ακμαία ελληνική παροικία, κυρίως εμπόρων και υπαλλήλων. Έμπορος ..... (ήταν) και ο πατέρας του. Η μητέρα του ..... (καταγόταν) από την Κωνσταντινούπολη. Μετά το θάνατο του πατέρα του ..... (ακολούθησε) τις μετακινήσεις της οικογένειάς του και ..... (έζησε) από στο Λονδίνο και την Κωνσταντινούπολη. Μετά το 1885 ..... (εγκαταστάθηκε) μόνιμα στην Αλεξάνδρεια, όπου και ..... (πέθανε) το 1933. Πανεπιστημιακές σπουδές δεν ..... (έκανε), αλλά ..... (κατόρθωσε) να αποκτήσει βαθύτατη μόρφωση με τις προσωπικές του μελέτες. Η διαμονή του στα μεγάλα κοσμοπολίτικα κέντρα της εποχής του τον ..... (εφοδίασε) με πλούσια πείρα.

5. Σωστό ή Λάθος;

1. Ο τελευταίος του δίσκος είναι απαίσιος. Δεν ακούγεστε.
2. Ε, δεν υποφέρονται με τίποτα! Όλο παράπονα έχουν.
3. Καλέ, δεν τρώγεσαι. Είναι τελείως ανάλατο.
4. Δεν είναι ο καλύτερος καφές, αλλά πίνεται.
5. Τα μαλλιά του μπερδεύτηκαν από τον αέρα. Δεν ξεμπερδεύεται εύκολα.

6. Άκουσε και επανάλαβε.

1. Παρά τρίχα να πληρώσουμε πρόστιμο!
2. Οι γυναίκες στην Αίγυπτο κέρδισαν το δικαίωμα ψήφου το 1956.
3. Στα δυο τεράστια λιμάνια της Αλεξάνδρειας μπορείς να περπατάς για ώρες.
4. Στην είσοδο της πόλης υπάρχει μια τεράστια ελληνική επιγραφή που γράφει Αλεξάνδρεια.
5. Για να ανακτήσουμε δυνάμεις, προτείνω τσάι, πίτα αραβική και φαλάφελ.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Παιχνιδόλεξα

1. Σταυρόλεξο

Συμπλήρωσε τα κενά και, στη συνέχεια, λύσε το σταυρόλεξο.

Οριζόντια

1. Βρε, ... ! Ακόμα δεν ξυπνήσατε; (υπναράς)
2. Κατά βάθος είναι αξιόλογη κοπέλα. Το μόνο της ελάττωμα είναι ότι είναι λίγο ..... (φωνακλάς).
3. Δεν ανήκει στην κατηγορία των παχύσαρκων, αλλά των ..... (καλοφαγάς)

Κάθετα

1. Καλώς την ..... ! Τι ώρα είναι αυτή, καλέ, που ξυπνάς; (υπναράς)
2. Λένε ότι οι ..... είναι και καλόκαρδοι. (καλοφαγάς)

		1.		2.									
1.													
			2.										
		3.											

2. Κρεμάλα

1. Περιφέρεται στους δρόμους, χωρίς μόνιμη εγκατάσταση (για διάφορα επαγγέλματα).
2. Ενεργεί ή εκδηλώνεται με δική του παρόρμηση, δεν παρακινείται από άλλους.
3. Έχει την ιδιότητα να επιβάλλεται, να προκαλεί έντονη εντύπωση, θαυμασμό.

1. Π _____
2. Α _____
3. Ε _____

3. Παζλ

Επίλεξε το σωστό.

1. Οι Έλληνες έμποροι στην Αλεξάνδρεια
  - α. ανέπτυξαν τις δραστηριότητές τους.
  - β. ήταν αιχμάλωτοι.
  - γ. ασχολήθηκαν με την ποίηση.
2. Η Αλεξάνδρεια κυρίως θεωρείται
  - α. ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου.
  - β. πολυπολιτισμική πόλη.
  - γ. ιδιαίτερα πολυπληθής πόλη.
3. Στη δεκαετία του '50 η Αλεξάνδρεια αριθμούσε
  - α. 200.000 Έλληνες.
  - β. 150.000 Έλληνες.
  - γ. 250.000 Έλληνες.
4. Το σπίτι του Καβάφη στην Αλεξάνδρεια σήμερα είναι
  - α. μουσείο.
  - β. νοσοκομείο.
  - γ. εκκλησία.
5. Μετρό διαθέτει
  - α. η Αλεξάνδρεια.
  - β. το Κάιρο.
  - γ. το Κάιρο και η Αλεξάνδρεια.

4. **Λαγός και Χελώνα**

Γράψε τον παθητικό ενεστώτα.

περιέφερα .....
 εκδήλωσα .....
 επέβαλα .....
 υπέφερα .....
 έφαγα .....

αύξησα .....
 μπέρδεψα .....
 αναγνώρισα .....
 μάγεψα .....
 δοκίμασα .....

5. **Γραφομηχανή**

χρειάζεται, μοιράζονται, δικαιώνεστε, διαγραμματίσεις,
 εθνικοποίηση, παρεμπιπτόντως, εγχειρίζεσαι,
 αναπτύσσονται, άμιλλα, εκμεταλλεύονται,
 μετακινήσεις, ελάττωμα, υπναράδες, φωνακλάς,
 θαρραλέος, συγκίνηση, αποκλειστικός, επιβλητικός,
 κοσμοπολίτικος, πείρα

6. Τραγούδι

Ο Αλεξανδρινός ο καθαρός ο ουρανός
 στον έρωτα είναι σαν διαμάντι .....
 κι όπως..... στη θάλασσα ζεστός
 λες για σαλάμ να κι ένας άξιος πιστός.
 Βρε, για σαλάμ πού να το φανταστώ
 τόσο γλυκό το φθινόπωρο αυτό.
 Τούτος ο ουρανός ο φθινοπωρινός
 είναι ο ..... ο Αλεξανδρινός.

Το ένα μου λιμάνι είναι δυτικό,
 το άλλο το παλιό ανατολικό.
 Έχω αεροδρόμιο στον βορά
 κι ένα αρχαίο..... προς τον νοτιά.

Ναι ο ..... ο καθαρός, ο αυθεντικός
 στην Αλεξάνδρεια είναι τόσο ανθεκτικός
 που σκάει το κύμα δυνατά
 στο Κάι-μπέη μαντάμ, μαντάμ.
 Ρε! για σαλάμ ο έρωτας λέει,
 για σαλάμ θα πει τόσο χώρεσα
 που τον δαίμονά μου .....
 για όλα του τα πάθη τ' άγρια.
 Για σαλάμ θα πει Αλεξάνδρεια.

ΜΕΡΟΣ Δ '**Λεξικό Ενότητας**

- επιβλητικός,-ή,-ό: αυτός που έχει την ιδιότητα να επιβάλλεται, να προκαλεί έντονη εντύπωση, θαυμασμό
Είναι άνθρωπος με επιβλητική εμφάνιση.

επιβλητικός
επιβλητικού
επιβλητικό
επιβλητικέ

επιβλητικοί
επιβλητικών
επιβλητικούς
επιβλητικοί

- αποχωρίζομαι: φεύγω μακριά από κάποιον ή κάτι (αποχωρίζομαι, αποχωρίζομαι, αποχωρίστηκα, θα αποχωρίζομαι, θα αποχωριστώ, έχω αποχωριστεί, είχα αποχωριστεί, θα έχω αποχωριστεί)
Είναι τόσο δεμένοι μεταξύ τους που δύσκολα θα αντέξουν να αποχωριστούν.

- μετά χαράς: με μεγάλη ευχαρίστηση, πολύ ευχαρίστως
Μετά χαράς να σου δώσω τη συνταγή του γλυκού.

- παρά τρίχα: παρά λίγο, λίγο έλειψε
Παρά τρίχα θα τον χτυπούσε ένα αυτοκίνητο.

- πρόστιμο το: χρηματική ποινή
Τα πρόστιμα της Τροχαίας είναι μεγάλα.

το πρόστιμο
του πρόστιμου
το πρόστιμο
πρόστιμο

τα πρόστιμα
των πρόστιμων
τα πρόστιμα
πρόστιμα

- προορίζομαι: προσδιορίζω από πριν τη μελλοντική πορεία, την εξέλιξη (προορίζομαι, προορίζομαι, προορίστηκα, θα προορίζομαι, θα προοριστώ, έχω προοριστεί, είχα προοριστεί, θα έχω προοριστεί)
Αυτά τα δέματα προορίζονται για την Αμερική.

- αποκλειστικά: με τρόπο που αποκλείει κάθε άλλον, μοναδικά
Τρώει αποκλειστικά βιολογικά προϊόντα.
- τέλος πάντων: για να τελειώνουμε, επιτέλους
Τέλος πάντων, αν θέλεις να φύγεις, φύγε!
- ως προς αυτό: σχετικά με αυτό
Ως προς αυτό, πραγματικά δεν έχω να προσθέσω τίποτα
- δικαίωμα το: απαίτηση που απορρέει από το νόμο, άδεια
Οι πολίτες έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις.

το δικαίωμα
του δικαίωματος
το δικαίωμα
δικαίωμα

τα δικαιώματα
των δικαιωμάτων
τα δικαιώματα
δικαιώματα

- ψήφος η: γνώμη που εκφράζεται με το ψηφοδέλτιο ή άλλο μέσο
Με τρεις ψήφους υπέρ και δύο κατά το δικαστήριο τον καταδίκασε.

η ψήφος
της ψήφου
την ψήφο
ψήφε

οι ψήφοι
των ψήφων
τις ψήφους
ψήφοι

- δικαίωμα ψήφου : το δικαίωμα να ψηφίζει κανείς
Στις περισσότερες χώρες οι πολίτες αποκτούν δικαίωμα ψήφου στα δεκαοχτώ.
- πλανόδιος,-α-ο: ο περιφερόμενος στους δρόμους
Αγόρασα το καπέλο μου από έναν πλανόδιο πωλητή.

πλανόδιος
πλανόδιου
πλανόδιο
πλανόδιε

πλανόδια
πλανόδιας
πλανόδια
πλανόδια

πλανόδιο
πλανόδιου
πλανόδιο
πλανόδιο

πλανόδιοι	πλανόδιες	πλανόδια
πλανόδιων	πλανόδιων	πλανόδιων
πλανόδιους	πλανόδιες	πλανόδια
πλανόδιοι	πλανόδιες	πλανόδια

- διαλαλώ: ανακοινώνω μεγαλόφωνα, διαφημίζω (διαλαλώ, διαλαλούσα, διαλάλησα, θα διαλαλώ, θα διαλαλήσω, έχω διαλαλήσει, είχα διαλαλήσει, θα έχω διαλαλήσει)

Διαλαλούσε δεξιά κι αριστερά και τα πιο προσωπικά του μυστικά!

- αυθόρμητος, -η-ο: που ενεργεί ή γίνεται χωρίς υποκίνηση ή εξωτερική επίδραση
Τα παιδιά είναι πιο αυθόρμητα από τους μεγάλους.

αυθόρμητος	αυθόρμητη	αυθόρμητο
αυθόρμητου	αυθόρμητης	αυθόρμητου
αυθόρμητο	αυθόρμητη	αυθόρμητο
αυθόρμητε	αυθόρμητη	αυθόρμητο

αυθόρμητοι	αυθόρμητες	αυθόρμητα
αυθόρμητων	αυθόρμητων	αυθόρμητων
αυθόρμητους	αυθόρμητες	αυθόρμητα
αυθόρμητοι	αυθόρμητες	αυθόρμητα

- όχημα το: αμάξι, κάθε μεταφορικό μέσο που κινείται με τροχούς
Τα μεγάλα οχήματα κυκλοφορούν δύσκολα στην πόλη.

το όχημα
του οχήματος
το όχημα
όχημα

τα οχήματα
των οχημάτων
τα οχήματα
οχήματα

- διαγράμμιση η: διαίρεση μιας επιφάνειας ή δρόμου με γραμμές
Η διαγράμμιση στην Εθνική οδό χρειάζεται διόρθωση.

η διαγράμμιση
της διαγράμμισης (διαγραμμίσεως)
τη διαγράμμιση
διαγράμμιση

οι διαγραμμίσεις
των διαγραμμίσεων
τις διαγραμμίσεις
διαγραμμίσεις

- σηματοδότης ο: συσκευή που ρυθμίζει την κίνηση πεζών και αυτοκινήτων στις διαβάσεις, φανάρι
Το ατύχημα έγινε όταν ο οδηγός παραβίασε το φωτεινό σηματοδότη.

ο σηματοδότης
του σηματοδότη
το σηματοδότη
σηματοδότη

οι σηματοδότες
των σηματοδοτών
τους σηματοδότες
σηματοδότες

- γαντζώνομαι: πιάνομαι, κρατιέμαι από κάπου (γαντζώνομαι, γαντζωνόμουν, γαντζώθηκα, θα γαντζώνομαι θα γαντζωθώ, έχω γαντζωθεί, είχα γαντζωθεί, θα έχω γαντζωθεί)
Το φόρεμά μου γαντζώθηκε στην πόρτα και σκίστηκε.

- εθνικοποίηση η: σύνολο μέτρων με τα οποία επιχειρήσεις ή άλλοι τομείς της οικονομίας περιέρχονται στην κυριότητα του κράτους
Η κυβέρνηση αποφάσισε την εθνικοποίηση των τραπεζών.

η εθνικοποίηση
της εθνικοποίησης
την εθνικοποίηση
εθνικοποίηση

οι εθνικοποιήσεις
των εθνικοποιήσεων
τις εθνικοποιήσεις
εθνικοποιήσεις

- μετά βίας: δύσκολα
Μόλις και μετά βίας κατάφερε να τελειώσει το δημοτικό σχολείο.

- παρεμπιπτόντως: εκτός θέματος, επιπλέον
Παρεμπιπτόντως, πού θα πάμε διακοπές το καλοκαίρι;

- καταρχήν: πρώτα απ' όλα
Καταρχήν να αποφασίσουμε τι θα κάνουμε απόψε.

- ανακτώ: αποκτώ κάτι που έχω χάσει, ξαναβρίσκω (ανακτώ, ανακτούσα, ανέκτησα, θα ανακτώ, θα ανακτήσω, έχω ανακτήσει, είχα ανακτήσει, θα έχω ανακτήσει)
Ήταν άρρωστος για καιρό και τώρα προσπαθεί να ανακτήσει τις δυνάμεις του.

- ευέξαπτος: που θυμώνει εύκολα
Ο σύζυγός της είναι πολύ ευέξαπτος κι έτσι μαλώνουν συχνά.

ευέξαπτος	ευέξαπτη	ευέξαπτο
ευέξαπτου	ευέξαπτης	ευέξαπτου
ευέξαπτο	ευέξαπτη	ευέξαπτο
ευέξαπτε	ευέξαπτη	ευέξαπτο

ευέξαπτοι	ευέξαπτες	ευέξαπτα
ευέξαπτων	ευέξαπτων	ευέξαπτων
ευέξαπτους	ευέξαπτες	ευέξαπτα
ευέξαπτοι	ευέξαπτες	ευέξαπτα

- κατεδάφιση η: γκρέμισμα
Η κατεδάφιση της πολυκατοικίας θα γίνει αύριο.

η κατεδάφιση
της κατεδάφισης (της κατεδαφίσεως)
την κατεδάφιση
κατεδάφιση

οι κατεδαφίσεις
των κατεδαφίσεων
τις κατεδαφίσεις
κατεδαφίσεις

- παρορμητικά: με ακατανίκητη τάση να κάνει ορισμένες πράξεις
Όταν αντιδράς παρορμητικά, κινδυνεύεις να κάνεις λάθος.
- αποχωρίζομαι: απομακρύνομαι από κάποιον (αποχωρίζομαι, αποχωρίζομαι, αποχωριστήκα, θα αποχωρίζομαι, θα αποχωριστώ, έχω αποχωριστεί, είχα αποχωριστεί, θα έχω αποχωριστεί)
Όταν αποχωρίζομαι αγαπημένα πρόσωπα, πονάω.
- θάβω: τοποθετώ το νεκρό σε τάφο (θάβω, έθαβα, έθαψα, θα θάβω, θα θάψω, έχω θάψει, είχα θάψει, θα έχω θάψει)
Ο παπούς μάς ζήτησε να τον θάψουμε στο χωριό του.
- γυροφέρνω: τριγυρίζω (γυροφέρνω, γυρόφερνα, γυρόφερα, θα γυροφέρνω, θα γυροφέρω, έχω γυροφέρνει, είχα γυροφέρνει, θα έχω γυροφέρνει)
Όταν επισκέπτομαι την Αθήνα, γυροφέρνω στα δρομάκια της Πλάκας.
- επικρίνω: κατηγορώ (επικρίνω, επέκρινα, επέκρινα, θα επικρίνω, θα επικρίνω, έχω επικρίνει, είχα επικρίνει, θα έχω επικρίνει)
Δεν είναι σωστό να επικρίνεις συνεχώς τα παιδιά σου.

- **θέρμη η:** πυρετός, προθυμία
Τον υπερασπίστηκε με μεγάλη θέρμη.

η θέρμη
της θέρμης
τη θέρμη
θήρμη

οι θέρμες

τις θέρμες
θήρμες

- **υπέρτατος-η-ο:** ανώτατος
Η ζωή είναι υπέρτατη αξία.

υπέρτατος	υπέρτατη	υπέρτατο
υπέρτατου	υπέρτατης	υπέρτατου
υπέρτατο	υπέρτατη	υπέρτατο
υπέρτατε	υπέρτατη	υπέρτατο

υπέρτατοι	υπέρτατες	υπέρτατα
υπέρτατων	υπέρτατων	υπέρτατων
υπέρτατους	υπέρτατες	υπέρτατα
υπέρτατοι	υπέρτατες	υπέρτατα

- **αναπτύσσω:** μεγαλώνω, απλώνω / προάγω οικονομικά, σωματικά, ηθικά, πνευματικά (αναπτύσσω, ανέπτυσσα, ανέπτυξα, θα αναπτύσσω, θα αναπτύξω, έχω αναπτύξει, είχα αναπτύξει, θα έχω αναπτύξει)
Οι λαοί που κατοικούν γύρω από τη Μεσόγειο ανέπτυξαν σημαντικούς πολιτισμούς κατά την Αρχαιότητα.
- **δραστηριότητα η:** ανάπτυξη δράσης, ενεργητικότητα
Το σχολείο μας, εκτός από τα μαθήματα, προσφέρει ποικίλες δραστηριότητες στα παιδιά.

η δραστηριότητα
της δραστηριότητας
τη δραστηριότητα
δραστηριότητα

οι δραστηριότητες
των δραστηριοτήτων
τις δραστηριότητες
δραστηριότητες

- **αιχμαλωτισμένος, -η-ο:** αυτός που έχει πέσει στα χέρια του εχθρού
Οι αιχμαλωτισμένοι στρατιώτες προστατεύονται από τη συνθήκη της Γενεύης.

αιχμαλωτισμένος	αιχμαλωτισμένη	αιχμαλωτισμένο
αιχμαλωτισμένου	αιχμαλωτισμένης	αιχμαλωτισμένου
αιχμαλωτισμένο	αιχμαλωτισμένη	αιχμαλωτισμένο
αιχμαλωτισμένε	αιχμαλωτισμένη	αιχμαλωτισμένο
αιχμαλωτισμένοι	αιχμαλωτισμένες	αιχμαλωτισμένα
αιχμαλωτισμένων	αιχμαλωτισμένων	αιχμαλωτισμένων
αιχμαλωτισμένους	αιχμαλωτισμένες	αιχμαλωτισμένα
αιχμαλωτισμένοι	αιχμαλωτισμένες	αιχμαλωτισμένα

- στράτευμα το: το σύνολο των στρατιωτικών δυνάμεων μιας χώρας
Τα στρατεύματα των δύο χωρών ήταν έτοιμα να συγκρουστούν.

το στράτευμα
του στρατεύματος
το στράτευμα
στράτευμα

τα στρατεύματα
των στρατευμάτων
τα στρατεύματα
στρατεύματα

- άμιλλα η: ανταγωνισμός για την επικράτηση
Οι αθλητές πρέπει να αγωνίζονται στα πλαίσια της ευγενούς άμιλλας.

η άμιλλα
της άμιλλας
την άμιλλα
άμιλλα

- παροικία η: κοινότητα ομοεθνών σε ξένη χώρα
Στο Λονδίνο υπάρχει μια μεγάλη και ισχυρή ελληνοκυπριακή παροικία.

η παροικία
της παροικίας
την παροικία
παροικία

οι παροικίες
των παροικιών
τις παροικίες
παροικίες

- θαύμα το: κάτι που γίνεται παρά τους φυσικούς νόμους, κάθε τι που προκαλεί κατάπληξη
Στην εποχή μας η επιστήμη και η τεχνολογία κάνουν θαύματα.

το θαύμα
του θαύματος
το θαύμα
θαύμα

τα θαύματα
των θαυμάτων
τα θαύματα
θαύματα

- στάθμη η: το επίπεδο που βρίσκεται μια επιφάνεια υγρών ή μια κατάσταση
Μετά την πλημμύρα η στάθμη του νερού άρχισε να κατεβαίνει.

η στάθμη
της στάθμης
τη στάθμη
στάθμη

- καταλαμβάνω: έχω έκταση (καταλαμβάνω, καταλάμβανα, κατέλαβα, θα καταλαμβάνω, θα καταλάβω, έχω καταλάβει, είχα καταλάβει, θα έχω καταλάβει)
Το τραπέζι καταλαμβάνει το μισό καθιστικό!
- διαθέτω: έχω ή παραχωρώ κάτι (διαθέτω, διέθετα, διέθεσα, θα διαθέτω, θα διαθέσω, έχω διαθέσει, είχα διαθέσει, θα έχω διαθέσει)
Το εξοχικό μας διαθέτει και πισίνα.
- πόλος ο: η περιοχή όπου καταλήγει ο νοητός άξονας γύρω από τον οποίο κινείται η γη, καθένα από τα άκρα ενός μαγνήτη
Η θάλασσα αποτελεί πόλο έλξης, ιδιαίτερα τώρα το καλοκαίρι, για τα παιδιά.

ο πόλος
του πόλου
τον πόλο
πόλε

οι πόλοι
των πόλων
τους πόλους
πόλοι

- χειρόγραφο το: κείμενο ή βιβλίο γραμμένο στο χέρι
Μίλησε από χειρόγραφο.

το χειρόγραφο
του χειρογράφου
το χειρόγραφο
χειρόγραφο

τα χειρόγραφα
των χειρογράφων
τα χειρόγραφα
χειρόγραφα

- πηγή η: πρωτότυπο κείμενο απ' όπου βγαίνουν άμεσα συμπεράσματα
Μελετάει διάφορες πηγές για να γράψει το βιβλίο του.

η πηγή
της πηγής
την πηγή
πηγή

οι πηγές
των πηγών
τις πηγές
πηγές

- υποφέρομαι: είμαι ανεκτός, αντέχομαι (υποφέρομαι, υποφερόμουν, υποφέρθηκα, θα υποφέρομαι, θα υποφερθώ, έχω υποφερθεί, είχα υποφερθεί, θα έχω υποφερθεί)
Είναι πολύ ενοχλητικός. Δεν υποφέρεται με τίποτα!
- εκμεταλλεύομαι: επωφελούμαι οικονομικά ή από τα αισθήματα ή τις αδυναμίες κάποιου (εκμεταλλεύομαι, εκμεταλλεύομαι, εκμεταλλεύτηκα, θα εκμεταλλεύομαι, θα εκμεταλλευτώ, έχω εκμεταλλευτεί, είχα εκμεταλλευτεί, θα έχω εκμεταλλευτεί)
Τους φέρθηκε καλά, αλλά αυτοί εκμεταλλεύτηκαν την καλοσύνη του.

- υποχρέωση η: ηθικό ή υλικό χρέος
Έχεις υποχρέωση να βοηθήσεις τα παιδιά σου.

η υποχρέωση
της υποχρέωσης (της υποχρεώσεως)
την υποχρέωση
υποχρέωση

οι υποχρεώσεις
των υποχρεώσεων
τις υποχρεώσεις
υποχρεώσεις

- ανταποκρίνομαι: ανταπαντώ, συμφωνώ (ανταποκρίνομαι, ανταποκρινόμουν, ανταποκρίθηκα, θα ανταποκρίνομαι, θα ανταποκριθώ, έχω ανταποκριθεί, είχα ανταποκριθεί, θα έχω ανταποκριθεί)
Με κάλεσε να μιλήσουμε κι εγώ ανταποκρίθηκα αμέσως.

- ακμαίος,- α-ο: που βρίσκεται σε άνθηση των δυνατοτήτων του, δυνατός
Παρά τη μεγάλη ηλικία του είναι ακμαίος.

ακμαίος	ακμαία	ακμαίο
ακμαίου	ακμαίας	ακμαίου
ακμαίο	ακμαία	ακμαίο
ακμαίε	ακμαία	ακμαίο

ακμαίοι	ακμαίες	ακμαία
ακμαίων	ακμαίων	ακμαίων
ακμαίους	ακμαίες	ακμαία
ακμαίοι	ακμαίες	ακμαία

- εγκαθίσταμαι: τοποθετούμαι (εγκαθίσταμαι, (εγκαθιστάμην), εγκαταστάθηκα, θα εγκαθίσταμαι, θα εγκατασταθώ, έχω εγκατασταθεί, είχα εγκατασταθεί, θα έχω εγκατασταθεί)

Ο αδελφός μου εγκαταστάθηκε μόνιμα στο Παρίσι.

- κατορθώνω: πετυχαίνω κάτι δύσκολο ύστερα από κόπο (κατορθώνω, κατόρθωνα, κατόρθωσα, θα κατορθώνω, θα κατορθώσω, έχω κατορθώσει, είχα κατορθώσει, θα έχω κατορθώσει)

Κατόρθωσε να περάσει στο Πανεπιστήμιο.

- εφοδιάζω: προμηθεύω τα αναγκαία (εφοδιάζω, εφοδίαζα, εφοδίασα, θα εφοδιάζω, θα εφοδιάσω, έχω εφοδιάσει, είχα εφοδιάσει, θα έχω εφοδιάσει)

Εφοδίασα το ψυγείο μου με τρόφιμα για όλη την εβδομάδα.

- μπερδεύομαι: ανακατεύομαι, βρίσκομαι σε σύγχυση (μπερδεύομαι, μπερδεύομαι, μπερδεύτηκα, θα μπερδεύομαι, θα μπερδευτώ, έχω μπερδευτεί, είχα μπερδευτεί, θα έχω μπερδευτεί)

Μπερδεύτηκαν οι σημειώσεις μου και δεν μπορώ να τις τακτοποιήσω.

- εγκατάσταση η: μόνιμη διαμονή
Η εγκατάσταση σε ξένη χώρα δεν είναι εύκολη.

η εγκατάσταση
της εγκατάστασης (της εγκαταστάσεως)
την εγκατάσταση
εγκατάσταση

οι εγκαταστάσεις
των εγκαταστάσεων
τις εγκαταστάσεις
εγκαταστάσεις

- παρόρμηση η: παρακίνηση, προτροπή

Μια παρόρμηση μέσα μου μου έλεγε να φύγω μακριά.

η παρόρμηση
της παρόρμησης (παρορμήσεως)
την παρόρμηση
παρόρμηση

οι παρορμήσεις
των παρορμήσεων
τις παρορμήσεις
παρορμήσεις

- ανθεκτικός, -ή-ό: στέρεος, γερός, που αντέχει
Το ύφασμα δεν είναι ανθεκτικό και γρήγορα θα σκιστεί.

ανθεκτικός	ανθεκτική	ανθεκτικό
ανθεκτικού	ανθεκτικής	ανθεκτικού
ανθεκτικό	ανθεκτική	ανθεκτικό
ανθεκτικέ	ανθεκτική	ανθεκτικό

ανθεκτικοί	ανθεκτικές	ανθεκτικά
ανθεκτικών	ανθεκτικών	ανθεκτικών
ανθεκτικούς	ανθεκτικές	ανθεκτικά
ανθεκτικοί	ανθεκτικές	ανθεκτικά

- καθρεφτίζομαι: κοιτάζομαι στον καθρέφτη (καθρεφτίζομαι, καθρεφτίζομαι, καθρεφτίστηκα, θα καθρεφτίζομαι, θα καθρεφτιστώ, έχω καθρεφτιστεί, είχα καθρεφτιστεί, θα έχω καθρεφτιστεί)
Η πόλη της Καστοριάς καθρεφτίζεται στα νερά της λίμνης.

- αυθεντικός, -ή-ό: γνήσιος
Ο πίνακας είναι αυθεντικό έργο του Γκόγια.

αυθεντικός	αυθεντική	αυθεντικό
αυθεντικού	αυθεντικής	αυθεντικού
αυθεντικό	αυθεντική	αυθεντικό
αυθεντικέ	αυθεντική	αυθεντικό

αυθεντικοί	αυθεντικές	αυθεντικά
αυθεντικών	αυθεντικών	αυθεντικών
αυθεντικούς	αυθεντικές	αυθεντικά
αυθεντικοί	αυθεντικές	αυθεντικά

- φάρος ο: κατασκευή σαν πύργος σε κατάλληλο σημείο της ακτής που διαθέτει φωτιστική πηγή και προσανατολίζει τα πλοία
Ο φάρος της Αλεξάνδρειας δυστυχώς δεν υπάρχει σήμερα.

ο φάρος

του φάρου
το φάρου
φάρε

οι φάροι
των φάρων
τους φάρους
φάροι

- συγχωρώ: δίνω τη συγνώμη μου (συγχωρώ, συγχωρούσα, συγχώρεσα, θα συγχωρώ, θα συγχωρέσω, έχω συγχωρέσει, είχα συγχωρέσει, θα έχω συγχωρέσει)
Μου μίλησε άσχημα, αλλά τον συγχώρεσα.
- είναι στις καλές του: έχει καλή διάθεση
Θα δω αν ο διευθυντής μου είναι στις καλές του και θα του ζητήσω αύξηση.
- δεν καλοξύπνησε: δεν βρίσκεται σε καλή διάθεση, η μέρα του δεν άρχισε καλά
Τι έχεις και γκρινιάζεις; Δεν καλοξύπνησες σήμερα;

ΜΕΡΟΣ Ε΄**Τεστ αυτοαξιολόγησης****1. Άκουσε και συμπλήρωσε το διάλογο.**

- Δεν τον αντέχω το Νίκο! Όταν είναι στις καλές του, είναι ....., όταν όμως δεν καλοξυπνήσει, γίνεται ..... και .....
- Νομίζω πως υπερβάλλεις λίγο. Εγώ θα τον χαρακτηρίζα απλώς ..... και .....
- Ίσως έχεις δίκιο! Πάντως, τελικά, νομίζω πως προτιμώ τους ανθρώπους χαμηλών τόνων. Ο Νίκος έχει πολύ έντονη προσωπικότητα.

2. Βάλε ✓ στα ρήματα που είναι αποθετικά.

γίνομαι		σκέφτομαι		υπολογίζομαι	
μπερδεύομαι		αισθάνομαι		δέχομαι	
διακρίνομαι		τσακώνομαι		κατάγομαι	
προορίζομαι		μοιράζομαι		χάνομαι	
συνδέομαι		εύχομαι		γαντζώνομαι	
έρχομαι		αγχώνομαι		βρίσκομαι	
εκμεταλλεύομαι		λυπάμαι		σέβομαι	

3. Συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν.

ο υπναράς	.....	το υπναράδικο
.....	της υπναρούς	.....
.....	.....	το υπναράδικο
υπναρά	υπναρού	.....
.....	οι υπναρούδες	.....
.....	.....	.....
τους υπναράδες	.....	τα υπναράδικα
υπναράδες	υπναρούδες	υπναράδικα

